

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

- α. Σωστό
- β. Σωστό
- γ. Λάθος
- δ. Λάθος
- ε. Σωστό

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Εντοπίζεται χρήση ερωτήσεων στις τρεις πρώτες περιόδους της πρώτης παραγράφου του κειμένου 1 («Τι κοινό έχουν η Αιγύπτια βασίλισσα Χατσεψσούτ και η Τζάκι Κένεντι; Η Θεοδώρα του Βυζαντίου και η Άγκελα Μέρκελ; Η Ιωάννα της Λωρραίνης και η Μισέλ Ομπάμα;»).

Μέσα από την αρχική αινιγματική διατύπωση, η οποία στη συνέχεια ακολουθείται από απάντηση, επιτυγχάνεται η εισαγωγή στο κύριο θέμα του αναγνώσματος με τρόπο που προκαλεί εξ αρχής την προσοχή και το ενδιαφέρον του αναγνώστη.

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

Όλες χρησιμοποίησαν –και χρησιμοποιούν– το ντύσιμό τους (παράγραφος 1): διπλή παύλα - φράση που έχει παρενθετικό νόημα, καθώς και επεξηγηματικό / εμφατικό χαρακτήρα

η έκθεση «Η δύναμη της γυναικείας μόδας» του λονδρέζικου Design Museum (παράγραφος 1):

εισαγωγικά – τίτλος

τη μέρα που εκλέχτηκε πρόεδρος του Συντηρητικού Κόμματος της Μεγάλης Βρετανίας...

(παράγραφος 3): αποσιωπητικά - παράλειψη λόγου / υπαινιγμός

ΘΕΜΑ 2 (μονάδες 30)

- Η γυναίκα, όταν εργάζεται σ' ένα περιβάλλον κατεξοχήν ανδρικό, δεν είναι σωστό να καταπιέζει τη θηλυκότητά της ούτε και να χάνει τη γυναικεία ταυτότητά της
- Η μόδα μπορεί να λειτουργήσει ως μυστικό όπλο με τον ίδιο τρόπο τόσο για τις γυναίκες όσο και για τους άνδρες
- Η γυναίκα θα αποκτήσει πραγματική εξουσία, όταν:
 - κανείς δε θα ασχολείται με το τι αυτή φορά
 - δε θα χρειάζεται να διοργανώνονται εκθέσεις με θέμα τις στιλιστικές της επιλογές.

Επισήμανση: Η παραγωγή γραπτού λόγου, εκτός από τις απόψεις του/της μαθητή/μαθήτριας για τα προαναφερθέντα θέματα/τις προαναφερθείσες απόψεις, θα πρέπει να παρουσιάζει και τα χαρακτηριστικά του κειμενικού είδους της επιστολής/του επιστολικού λόγου, όπως τους κατάλληλους για την επικοινωνιακή περίσταση προσδιορισμούς, καθώς και τις συναρτήσεις του ύφους του επιστολικού κειμένου με το επικοινωνιακό πλαίσιο, την απόδοση γλωσσικά του χαρακτήρα του κειμενικού είδους κ.ά.

ΘΕΜΑ 3 (μονάδες 20)

Το ποίημα είναι γραμμένο σε διαλογική μορφή, καθώς σε αυτό συνομιλεί η Γιαννούλα με τον Δήμο. Με αυτή την τεχνική δημιουργείται θεατρικότητα και τονώνεται η διάθεση για ανάγνωση, καθώς η αφήγηση της ιστορίας που εκτυλίσσεται γίνεται με ταχύτητα. Με τον διάλογο αναδεικνύεται πιο άμεσα το ενδιαφέρον του Δήμου για τη Γιαννούλα (αποτυπώνεται με τις ερωτήσεις που κάνει, ειδικά με την τελευταία που συνιστά πρόταση να τη συνοδεύσει). Επίσης, με τον διάλογο αναδύεται η σεμνότητα της Γιαννούλας, η οποία απορρίπτει ευγενικά την πρόταση του Δήμου, διότι θα σήμαινε αυτόματα τη δέσμευσή της στα αισθήματα και στο ενδιαφέρον του και έκθεσή της στην τοπική κοινωνία, όπου φαίνεται να εκτυλίσσεται η υπόθεση, το σκηνικό που στήνεται.

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Η Γιαννούλα στο Κείμενο 2 πηγαίνει στη βρύση του χωριού, για να γεμίσει τη στάμνα με νερό. Ο Δήμος επικαλείται την ώρα (νύχτα) και τους κινδύνους (στοιχειά, νεράιδες, παιδιά, κακοί λεβέντες), για να της προκαλέσει το συναίσθημα του φόβου (επανάληψη της φράσης «Δε' σκιάζεσαι») και να τη συνοδεύσει. Είναι φανερό το ενδιαφέρον του για αυτήν (Να μη σε ιδούν πούσ' όμορφη). Η απάντηση

της Γιαννούλας στην πρόταση του Δήμου είναι αρνητική (Δήμο μου, σύρε στο καλό, και κάλλιο πάω μονάχη), διότι εκείνο που τη φοβίζει περισσότερο είναι η κοινωνική κριτική, καθώς στην περίπτωση που τη συνοδεύσει θα σχολιαστεί το γεγονός ως ένδειξη αγάπης των δύο νέων (Μον' απ' της γλώσσας της κακαίς, που θα μ' ιδούν μαζί σου, και θε να ειπούν πως σ' αγαπώ και θα το μάθθ ο κόσμος). Είναι προφανές ότι η Γιαννούλα προσέχει την κοινωνική της εικόνα και θέλει να αποφύγει τις «κακές γλώσσες», τα αρνητικά σχόλια σε βάρος της που θα μειώσουν το ήθος της, σύμφωνα με τις αντιλήψεις και τα κοινωνικά δεδομένα της εποχής. Παράλληλα, με αυτό τον εύσχημο τρόπο απορρίπτει το ενδιαφέρον του Δήμου για το πρόσωπό της.